

OAMENI CARE AU FOST, INFLUENȚE CARE VOR RĂMÂNE ...

IN MEMORIAM

CONF. UNIV. DR. OCTAVIAN IOAN TĂTAR (1957-2016)

„Ferice cel ce spune când cată să coboare
În negrele morminte, l-ai săi buni cunoscuți,
Acele vorbe sfinte: Ferice cel ce moare
Cu fruntea cununată de stimă și virtuți!”

(Dimitrie Bolintineanu, *Moartea*, 1865)

Oameni vin și pleacă din viața noastră. Pleacă de bunăvoie sau pleacă pentru că li s-a sfârșit firul vieții, lăsând, în trecerea lor, crini negri pe pământ, cu petale care cad, se usucă și nu se mai lipesc niciodată.

În astfel de momente, când gheața se așterne pe suflet și viforul îți bate printre gânduri, nu este ușor să accepți, să suporti și, mai presus de toate, să înțelegi o astfel de pierdere. Nu este ușor să mergi pe o cale pe care erai atât de obișnuit să o străbați cu aceia care făceau parte din planurile, acțiunile și dezideratele tale. Intrând și ieșind din viețile noastre, oamenii ne iau cu ei părți din noi, dar ne lasă, în schimb, rânduri prețioase de amintiri, ce trosnesc la fiecare pas pe raftul minții noastre. Parfumul lor de-o secundă, ne provoacă să zâmbim, să reflectăm, să cernem în noi lacrimi, atunci când ne duce cu gândul mai aproape de ei, de oamenii în ochii cărora citeam cândva dorința de a trăi la maximum.

Luna decembrie a anului 2016 a fost, pentru mulți dintre noi, una cu miros de tristețe. Cu o lună înainte de a împlini vârsta de 60 de ani, profesorul Ioan Octavian Tătar a încetat din viață, după ce vreme de un an s-a luptat exemplar cu o boală perfidă, ce i-a măcinat trupul. S-a stins arzând. Nimeni și nimic nu a putut să-i fure sufletul mare, dorința teribilă de muncă și umorul fin, de cea mai bună calitate, care te smulgea din toate mizilicurile și grijile cotidiene, amintindu-ți de lucrurile cu adevărat importante. S-a stins, lăsându-ne uluiți, revoltați și blocați, reamintindu-ne cât de mici și neputincioși suntem în fața durerii.

Octavian Tătar s-a născut, din părinții Maria și Remuț, în comuna Gârbova de Jos, județul Alba, la 4 ianuarie 1957. În localitatea natală și-a început și studiile, pe care le-a continuat la Liceul Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza, absolvindu-le, în anul 1976, ca șef de promoție. Detașându-se prin rezultatele obținute la învățătură, fiind un copil, iar mai apoi un adolescent, serios și harnic, a urmat un pas firesc - îmbrățișarea unei cariere militare. Așa se face că a fost admis, pentru perioada anilor 1976-1979, la Școala Militară de Ofițeri Activi de Transmisiuni din Sibiu.

Stând aproape de cărți și de vremuri apuse, după patru ani, în anul 1983, va mai urma și cursurile Facultății de Istorie și Filologie ale Universității din București, finalizate cu susținerea lucrării de diplomă: *Filosofia istoriei la Lucian Blaga și Oswald Spengler*, redactată sub îndrumarea prof. univ. dr. Alexandru Boboc.

Teza sa de doctorat, *Aspecte internaționale ale constituirii Principatului Transilvaniei*¹, susținută în anul 2000, sub coordonarea prof. univ. dr. Thomas

¹ Lucrarea, susținută ca teză de doctorat, va vedea lumina tiparului în anul 2001 (Tătar 2001).

Nägler, la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, confirmă calitatea de cercetător deosebit de asiduu și talentat. Atrăgând atenția asupra fenomenelor aparținând istoriei medievale românești, lucrarea va fi benefică pentru afirmarea profesional-științifică de mai târziu.

Pasiunea pentru știința militară, dar și dorința de a transmite din cultura și cunoștințele sale, i-au îndreptat pașii către învățământul militar. Astfel, în anul 1984 ajunge lector la Catedra de Științe Sociale a Școlii Militare de Ofițeri Activi de Transmisiuni din Sibiu. Începând cu anul 1991, și până în 1996, îl găsim pe profesorul Octavian Tătar la Catedra de Științe Sociale a Institutului Militar de Transmisiuni „Decebal” din Sibiu. Aici va fi titular al disciplinelor: *Etică și deontologie militară, Istoria militară a românilor și Logică*.

Ca urmare a rezultatelor deosebite, a calităților morale și intelectuale, a urcat, pas cu pas, treptele consacrării profesionale. În anul 2001 ajunge conferențiar universitar și șeful Catedrei de Științe Sociale a Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, unde a profesat din anul 1996.

Înaintarea la gradul de colonel a fost rezultatul unei cariere militare și didactice de excepție. O carieră care a condus către definirea profilului unui om, cu o autentică personalitate, o concepție sănătoasă de viață și de muncă și o structură morală inconfundabilă și ușor de recunoscut.

Din anul 2003, părăsește Sibiul și haina militară, care i-a marcat o bună parte din viață, pentru orașul Marii Uniri, locul de care i-a fost oarecum legată copilăria și de care și-a amintit mereu cu plăcere. Acum va începe o nouă etapă din viața și activitatea lui universitară, cu noi deschideri și orizonturi. Activând la Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, i-au fost încredințate, în cadrul studiilor universitare de licență, disciplinele *Introducere în istoria medie universală, Istoria Bizanțului, Instituții medievale și Didactica istoriei*. A fost, de asemenea, titular al cursurilor, în cadrul studiilor masterale: *Constituirea identității regionale, Geneza transilvanismului, Politică și putere, Aspecte instituționale în Principatul Transilvaniei*.

Exemplul de corectitudine, profesionalismul de care a dat dovadă, ideile și soluțiile geniale, găsite aparent fără efort, l-au ajutat să își desfășoare activitatea la un înalt nivel, realizând pe lângă munca de la catedră și alte activități. Din anul 2004 a fost, în cadrul universității albauliene: secretar științific al Consiliului Facultății de Istorie și Filologie, membru al Biroului Catedrei de Istorie, membru al Comisiei de Evaluare Profesională a Cadrelor Didactice a Senatului Universității, membru al Comisiei Cercetării Științifice a Senatului Universității, membru al Comisiei de Asigurare a Calității a Senatului Universității, membru al Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic al Universității, membru al Senatului Universității.

Ca dascăl, a contribuit în mod definitoriu la formarea studenților, dezvoltând, în mulți dintre ei, pasiunea pentru istorie. Explica cu simplitate, dar atât de elegant și cu forță de sugestie, cele mai complexe lucruri și reușea, cu succes, să readucă în fața ascultătorilor trecutul. Era o desfătare să-i asculți glasul cu timbru catifelat, ideile sale bine așezate, precum notele pe portativ, colorate, de cele mai multe ori, de un dezvoltat simț al umorului.

Pe lângă activitatea didactică cu studenții, căreia i-a acordat un rol major, conf. univ. dr. Octavian Tătar a desfășurat o bogată activitate științifică și de cercetare. Este autorul a mai multor cărți de referință, realizate cu titlu personal sau în colaborare².

Buchetul contribuțiilor sale, în domeniul istoriei, didacticii și științei militare, este completat de peste 100 de studii/articole, publicate în volume colective, diverse reviste și periodice de profil, precum și de cursuri adresate studenților și profesorilor de metodică. Ultima sa contribuție științifică se regăsește chiar în paginile volumului de față. Ea demonstrează, dincolo de textul prețios, ce merită să fie cunoscut, că Octavian Tătar a fost un cercetător neobosit, făcând un crez și un stil de viață din plăcerea de a scrie, chiar și atunci când a fost nevoit să pășească pe cărări prăfuite. Din păcate, multe din lucrările sale au rămas în manuscris, sau doar la stadiul de proiect, întrucât nu a mai apucat să le finalizeze.

A participat, de asemenea, în toată cariera sa, la numeroase activități de înaltă ținută științifică, la sesiuni de comunicări, colocvii și seminarii de specialitate, unde a susținut peste 90 de prezentări și prelegeri.

A fost cercetător, profesor, cadru militar desăvârșit și, totodată, un soț remarcabil și un tată iubitor pentru căminul său. Familia, soția Cornelia și fiicele Diana și Cristina, i-au stat alături în toate încercările la care boala necruțătoare l-a supus.

Închei acest necrolog cu un gând pios în memoria celui care mi-a fost profesor, în anii studenției, coleg apoi și bun prieten. Un om care și-a urmat mereu calea, un om care a făcut ceva extraordinar cu viața lui și care nu a uitat niciodată să zâmbească.

A plecat cu sentimentul datoriei împlinite. Timpul, în scurgerea lui grăbită, nu va putea șterge imaginea omului care a fost Octavian Tătar. Chiar dacă nu mai e acum printre noi, este cu noi și va rămâne cu noi prin zestrea atât de bogată, lăsată. Faptele, vorbele, acțiunile sale, orele de istorie și atmosfera optimistă se vor reflecta în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut. Ne-a lăsat, de altfel, lucrări ce vor rămâne adânc înfipse în terenul roditor al istoriografiei și învățământului superior din România.

² Tătar 1999a; Tătar 1999b; Tătar, Scutaru 2000; Tătar 2003a; Tătar 2003b; Tătar 2004; Tătar 2006; Tătar 2009; Tătar 2011.

E greu să conștientizăm că lucrurile au un sfârșit, dar acesta este, până la urmă, ciclul vieții. Unii vin, alții pleacă. Oameni care au fost, influențe care vor rămâne ... Fii recunoscător pentru ceea ce te-au învățat și, cu zâmbetul pe buze, urează-le drum bun!

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Anca-Daniela POPA-HUȚ*

Abrevieri bibliografice

- Tătar 1999a - Octavian Tătar, *Cultură și civilizație la români*, Sibiu, 1999.
Tătar 1999b - Octavian Tătar, *Deontologia ofițerului. Prolegomena*, Sibiu, 1999.
Tătar 2001 - Octavian Tătar, *Aspecte internaționale ale constituirii Principatului Transilvaniei*, Hunedora, 2001.
Tătar 2003a - Octavian Tătar, *Reflecții etice asupra domeniului militar*, Sibiu, 2003.
Tătar 2003b - Octavian Tătar, *Europeeni și otomani în Evul Mediu. Realități politico-diplomatice și militare. Studii*, Sibiu, 2003.
Tătar 2004 - Octavian Tătar, *Istoria Bizanțului. Prolegomene*, Sibiu, 2004.
Tătar 2006 - Octavian Tătar, *Studii de istoria românilor. Oameni, fapte, mentalități*, Alba Iulia, 2006.
Tătar 2009 - Octavian Tătar, *Europa de la Antichitate la Renaștere*, Cluj-Napoca, 2009.
Tătar 2011 - Octavian Tătar, *Transilvania identitară. Transilvania subiectivă (secolele XV-XVI)*, Cluj-Napoca, 2011.
Tătar, Scutaru 2000 - Octavian Tătar, Dan Scutaru, *Ofițerul și legitimarea acțiunilor militare prin recursul la istorie*, Sibiu, 2000.

* Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia; e-mail: daniaanca_hd@yahoo.com.